

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Ajankohtaista ammattillisessa koulutuksessa

30.10.2025

Erityisasiantuntija Erno Hyvönen

OKM/LAMOS-Osaston vastuut

- Ammatillinen koulutus ja tutkinnot
- Lukioskoulutus ja ylioppilastutkinto
- Tutkintokoulutukseen valmistava koulutus (TUVA) yhdessä VAPOS:n kanssa
- Yleiset kielitutkinnot
- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus –hanke
- Valtion talousarvio 29.20

Lukiokoulutus

- Englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämisluvat 1.8.2026 alkaviin koulutuksiin.
- Englanninkielinen ylioppilastutkinto syksystä 2028 alkaen.
- Erityisiin koulutustehtäviin liittyvien valtakunnallisten kehittämistehtävien haku.
- Abitti2-järjestelmän kehittäminen / YTL.
- Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoe syksystä 2029 alkaen.

Ammatillinen koulutus 1

- Uusi rahoitusmalli käyttöön 2026 alusta.
- Toiminnanohjauksen kokeiluun 40 koulutuksen järjestäjää
<https://okm.fi/toiminnanohjauksen-kokeilu>
 - Valtakunnalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
 - Neuvottelut kokeilujärjestäjien kanssa 2026
 - Alueelliset / alakohtaiset neuvottelut muiden kanssa 2026

Ammatillinen koulutus 2

- Valtakunnallinen ammatillisen koulutuksen seminaari 4.-5.11. Vantaalla
- Työryhmät valmistelevat aikuisten ammatillisen koulutuksen uudelleen suuntaamista sekä työelämäyhteistyön kehittämistä.
- Lukuvuosimaksuja ja tilauskoulutuksen laajentamista EU/ETA-alueelle koskeva HE eduskunnalle 9.10.25.
- Vaativan erityisen tuen muutostarpeiden selvityshenkilöt aloittaneet työskentelyn

TUVA-koulutus

- Työryhmä valmistelee ehdotuksia TUVa-koulutuksen kehittämiseksi.
- On tunnistettu myös oppivelvollisuuslain muutostarpeita.

Yleiset kielitutkinnot

- OPH saanut määrärahat yleisten kielitutkintojen uudistamiseen.
- Muutokset edellyttävät lainsäädännön täsmennyksiä, jota koskeva lakiesitys on eduskunnan käsittelyssä. HE sisältää mm. valtion kielitutkintojen ja yleisten kielitutkintojen yhdistämisen.

Osaamispolku / JOD

- OKM ja TEM yhdessä OPH ja KEHA-keskus kanssa toteuttavat jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus hanketta.
- Uusi ja uudenlainen neuvonta ja ohjauspalvelu Osaamispolku on testausvaiheessa. Otetaan käyttöön vuoden 2026 alusta.
- Käyttöönoton mahdollistava lakiesitys eduskunnan käsittelyssä.
- Hanke on rahoitettu EU:n elpymisvälineellä (RFF).
- Hanke päättyy 31.8.2026.

EU-asioita: Osaamisunioni

- Taustalla oppimistulosten lasku (esim. PIAAC: muualla paitsi Suomessa ja Tanskassa)
- Taustalla väestön ikärakenteen kehitys EU:n alueella suhteessa muihin talousalueisiin...
- ... Sekä nopeasti muuttuva maailma
- Tavoitteet reippaita, mutta mahdollisesti hankalia saavuttaa
- VET diploma?

EU-asioita: Herningin julistus

- ”Tavoitteena on rakentaa joustava, ennakoiva ja kestävä ammatillinen koulutusjärjestelmä, joka tukee vihreää ja digitaalista siirtymää. Uusi julistus korostaa vihreää ja digitaalista siirtymää ammatillisessa koulutuksessa, elinikäisen oppimisen ja osaamisen päivittämisen merkitystä, työelämälähtöisyyttä ja oppisopimuskoulutuksen vahvistamista sekä sosiaalista osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kaikille oppijoille”
- Herningin julistus on osa EU:n tavoitetta rakentaa vahvaa eurooppalaista koulutusaluetta ja vastata nopeasti muuttuvan työelämän tarpeisiin. Se on laadittu laajassa yhteistyössä jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja koulutuksen asiantuntijoiden kanssa. Tätä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa halutaan vahvistaa jatkossakin.
- Myös kansallisten toteuttamissuunnitelmien (NIP) päivittäminen ja seuranta jatkuisi.

EU-asioita: Basic skills

- Keskustelua siitä, mitkä ovat perustaitoja:
- PISAn ja PIAACin lukutaito, laskutaito ja (digitaalinen) ongelmanratkaisutaito...
 - Helppoja arvioida, tosin taloudellista ehkä vain 10 vuoden välein
- ... vai lisäksi myös (digitaalinen) kansalaisuustaito (jne.)?
 - Mikä taso on riittävä? Mitä se tarkoittaa ammatillisessa koulutuksessa?
- Tavoitteet ja miten niihin päästään?

Kiitos!